

УДК 517.95

ПРО ОДНУ ОБЕРНЕНУ ЗАДАЧУ ДЛЯ ПАРАБОЛІЧНОГО РІВНЯННЯ

М. І. ІВАНЧОВ

Ivanchov M. I. On an inverse problem for parabolic equation. The inverse problem for finding unknown time-dependent factor of major coefficient in parabolic equation is considered. The existence and uniqueness conditions of solution of the problem are established.

У даній праці досліджено можливість ідентифікації старшого коефіцієнта в параболічному рівнянні у випадку, коли він є добутком двох функцій різних аргументів, одна з яких є відомою, а друга підлягає визначення. Подібні задачі розглядались у працях [1, 2].

В області $Q_T = \{(x, t) : 0 < x < h, 0 < t < T\}$ розглянемо рівняння

$$u_t = a(t)b(x)u_{xx} + f(x, t) \quad (1)$$

з невідомим коефіцієнтом $a(t)$, початкову умову

$$u(x, 0) = \varphi(x), \quad x \in [0, h], \quad (2)$$

крайові умови

$$u(0, t) = \mu_1(t), \quad u(h, t) = \mu_2(t), \quad t \in [0, T] \quad (3)$$

та умову перевизначення

$$a(t)u_x(0, t) = \mu_3(t), \quad t \in [0, T]. \quad (4)$$

Розв'язком даної задачі будемо вважати пару функцій $(a(t), u(x, t))$, яка належить до класу $C[0, T] \times C^{2,1}(Q_T) \cap C^{1,0}(\overline{Q_T})$ [3], $a(t) > 0$, $t \in [0, T]$ і задовільняє умови (1)–(4).

Припустимо, що виконуються такі умови:

(A₁) $b(x), \varphi(x) \in C^1[0, h]; \mu_i(t) \in C^1[0, T], i = 1, 2, \mu_3(t) \in C[0, T];$

$f(x, t) \in C^{1,0}(\overline{Q_T});$

(A₂) $b(x) > 0, b'(x) \leq 0, \varphi'(x) > 0, x \in [0, h]; \mu'_1(t) - f(0, t) \leq 0,$

$\mu'_2(t) - f(h, t) \geq 0, \mu_3(t) > 0, t \in [0, T]; f_x(x, t) \geq 0, (x, t) \in \overline{Q_T};$

(A₃) $\varphi(0) = \mu_1(0), \varphi(h) = \mu_2(0).$

Вважаючи заданою неперервну на $[0, T]$ функцію $a(t) > 0$, подамо розв'язок прямої задачі (1)–(3) у вигляді

$$u = u_0 + v, \quad (5)$$

де

$$\begin{aligned} u_0(x, t) = & \int_0^h G_0(x, t, \xi, 0) \varphi(\xi) d\xi + \sqrt{b(0)} \int_0^t \frac{\partial}{\partial \xi} \left(\sqrt{b(\xi)} G_0(x, t, \xi, \tau) \right) \Big|_{\xi=0} \times \\ & \times a(\tau) \mu_1(\tau) d\tau - \sqrt{b(h)} \int_0^t \frac{\partial}{\partial \xi} \left(\sqrt{b(\xi)} G_0(x, t, \xi, \tau) \right) \Big|_{\xi=h} a(\tau) \mu_2(\tau) d\tau + \\ & + \int_0^t \int_0^h G_0(x, t, \xi, \tau) f(\xi, \tau) d\xi d\tau, \end{aligned} \quad (6)$$

$$\begin{aligned} G_0(x, t, \xi, \tau) = & \frac{1}{2\sqrt{\pi(\alpha(t) - \alpha(\tau))b(\xi)}} \times \\ & \times \sum_{n=-\infty}^{\infty} \left(\exp \left(-\frac{(\beta(x) - \beta(\xi) + 2nH)^2}{4(\alpha(t) - \alpha(\tau))} \right) - \exp \left(-\frac{(\beta(x) + \beta(\xi) + 2nH)^2}{4(\alpha(t) - \alpha(\tau))} \right) \right), \\ \alpha(t) = & \int_0^t a(\tau) d\tau, \quad \beta(x) = \int_0^x \frac{d\xi}{\sqrt{b(\xi)}}, \quad H = \beta(h). \end{aligned} \quad (7)$$

Легко перевірити, що функція $u_0(x, t)$ є розв'язком рівняння

$$u_{0t} = a(t)b(x)u_{0xx} + \frac{1}{2}a(t)b'(x)u_{0x} + f(x, t), \quad (x, t) \in Q_T \quad (8)$$

і задовольняє умови (2), (3), а функція $v(x, t)$ визначається з рівняння

$$v_t = a(t)b(x)v_{xx} - \frac{1}{2}a(t)b'(x)u_{0x}, \quad (x, t) \in Q_T \quad (9)$$

і умов

$$v(x, 0) = 0, \quad x \in [0, h], \quad (10)$$

$$v(0, t) = v(h, t) = 0, \quad t \in [0, T]. \quad (11)$$

Позначаючи через $G(x, t, \xi, \tau)$ функцію Гріна задачі (9)–(11) [3], функцію $v(x, t)$ знаходимо у вигляді

$$v(x, t) = -\frac{1}{2} \int_0^t \int_0^h G(x, t, \xi, \tau) a(\tau) b'(\xi) u_{0\xi}(\xi, \tau) d\xi d\tau. \quad (12)$$

Підставляючи (6) і (12) в (5), знаходимо розв'язок прямої задачі (1)–(3). Для того, щоб задовольнити умову перевизначення (4), обчислимо похідні від функцій $u_0(x, t)$ і $v(x, t)$. Похідна від $v(x, t)$ знаходиться з формули (12) безпосереднім диференціюванням під знаком інтеграла [4]. Для знаходження похідної від функції $u_0(x, t)$ позначимо доданки, що входять до неї, через $u_i(x, t)$, $i = \overline{1, 4}$, так що

$$u_0(x, t) = \sum_{i=1}^4 u_i(x, t).$$

Зобразимо $u_1(x, t)$ у вигляді

$$\begin{aligned} u_1(x, t) = & \frac{1}{2\sqrt{\pi\alpha(t)}} \int_0^h \frac{\varphi(\xi)}{\sqrt{b(\xi)}} \sum_{n=-\infty}^{\infty} \exp\left(-\frac{(\beta(x) - \beta(\xi) + 2nH)^2}{4\alpha(t)}\right) d\xi - \\ & - \frac{1}{2\sqrt{\pi\alpha(t)}} \int_0^h \frac{\varphi(\xi)}{\sqrt{b(\xi)}} \sum_{n=-\infty}^{\infty} \exp\left(-\frac{(\beta(x) + \beta(\xi) + 2nH)^2}{4\alpha(t)}\right) d\xi \end{aligned}$$

і проведемо заміни змінних в інтегралах, відповідно:

$$\frac{\beta(x) - \beta(\xi) + 2nH}{2\sqrt{\alpha(t)}} = z, \quad \frac{\beta(x) + \beta(\xi) + 2nH}{2\sqrt{\alpha(t)}} = \zeta. \quad (13)$$

Диференціюючи після цього отримані вирази по x і проводячи зворотні заміни, знаходимо

$$\begin{aligned} u_{1x}(x, t) = & \frac{1}{\sqrt{\pi\alpha(t)b(x)}} \left(\varphi(0) \sum_{n=-\infty}^{\infty} \exp\left(-\frac{(\beta(x) + 2nH)^2}{4\alpha(t)}\right) - \right. \\ & - \varphi(h) \sum_{n=-\infty}^{\infty} \exp\left(-\frac{(\beta(x) + (2n-1)H)^2}{4\alpha(t)}\right) + \frac{1}{2} \int_0^h \varphi'(\xi) \times \\ & \times \sum_{n=-\infty}^{\infty} \left(\exp\left(-\frac{(\beta(x) - \beta(\xi) + 2nH)^2}{4\alpha(t)}\right) + \right. \\ & \left. \left. + \exp\left(-\frac{(\beta(x) + \beta(\xi) + 2nH)^2}{4\alpha(t)}\right) \right) d\xi \right). \end{aligned}$$

Функцію $u_2(x, t)$ запишемо у вигляді

$$u_2(x, t) = \frac{1}{2\sqrt{\pi}} \int_0^t \frac{a(\tau)\mu_1(\tau)}{(\alpha(t) - \alpha(\tau))^{3/2}} \sum_{n=-\infty}^{\infty} (\beta(x) + 2nH) \times$$

$$\begin{aligned} & \times \exp \left(-\frac{(\beta(x) + 2nH)^2}{4(\alpha(t) - \alpha(\tau))} \right) d\tau = -\sqrt{\frac{b(x)}{\pi}} \int_0^t a(\tau) \mu_1(\tau) \times \\ & \times \frac{\partial}{\partial x} \left(\frac{1}{\sqrt{\alpha(t) - \alpha(\tau)}} \sum_{n=-\infty}^{\infty} \exp \left(-\frac{(\beta(x) + 2nH)^2}{4(\alpha(t) - \alpha(\tau))} \right) \right) d\tau. \end{aligned}$$

Враховуючи співвідношення

$$\begin{aligned} & \frac{a(\tau)}{\sqrt{\alpha(t) - \alpha(\tau)}} \left(b(x) \frac{\partial^2}{\partial x^2} + \frac{1}{2} b'(x) \frac{\partial}{\partial x} \right) \left(\sum_{n=-\infty}^{\infty} \exp \left(-\frac{(\beta(x) + 2nH)^2}{4(\alpha(t) - \alpha(\tau))} \right) \right) = \\ & = -\frac{\partial}{\partial \tau} \left(\frac{1}{\sqrt{\alpha(t) - \alpha(\tau)}} \sum_{n=-\infty}^{\infty} \exp \left(-\frac{(\beta(x) + 2nH)^2}{4(\alpha(t) - \alpha(\tau))} \right) \right), \end{aligned}$$

інтегруванням частинами знаходимо

$$\begin{aligned} u_{2x}(x, t) = & -\frac{\mu_1(0)}{\sqrt{\pi \alpha(t) b(x)}} \sum_{n=-\infty}^{\infty} \exp \left(-\frac{(\beta(x) + 2nH)^2}{4\alpha(t)} \right) - \\ & -\frac{1}{\sqrt{\pi b(x)}} \int_0^t \frac{\mu'_1(\tau)}{\sqrt{\alpha(t) - \alpha(\tau)}} \sum_{n=-\infty}^{\infty} \exp \left(-\frac{(\beta(x) + 2nH)^2}{4(\alpha(t) - \alpha(\tau))} \right) d\tau. \end{aligned}$$

Аналогічно отримуємо

$$\begin{aligned} u_{3x}(x, t) = & \frac{\mu_2(0)}{\sqrt{\pi \alpha(t) b(x)}} \sum_{n=-\infty}^{\infty} \exp \left(-\frac{(\beta(x) + (2n-1)H)^2}{4\alpha(t)} \right) + \\ & + \frac{1}{\sqrt{\pi b(x)}} \int_0^t \frac{\mu'_2(\tau)}{\sqrt{\alpha(t) - \alpha(\tau)}} \sum_{n=-\infty}^{\infty} \exp \left(-\frac{(\beta(x) + (2n-1)H)^2}{4(\alpha(t) - \alpha(\tau))} \right) d\tau. \end{aligned}$$

Для обчислення $u_{4x}(x, t)$ проведемо заміну, аналогічну до (13). Тоді матимемо

$$\begin{aligned} u_{4x}(x, t) = & \frac{1}{\sqrt{\pi b(x)}} \int_0^t \left(f(0, \tau) \sum_{n=-\infty}^{\infty} \exp \left(-\frac{(\beta(x) + 2nH)^2}{4(\alpha(t) - \alpha(\tau))} \right) - \right. \\ & \left. - f(h, \tau) \sum_{n=-\infty}^{\infty} \exp \left(-\frac{(\beta(x) + (2n-1)H)^2}{4(\alpha(t) - \alpha(\tau))} \right) \right) \frac{d\tau}{\sqrt{\alpha(t) - \alpha(\tau)}} + \\ & + \frac{1}{2\sqrt{\pi b(x)}} \int_0^t \frac{d\tau}{\sqrt{\alpha(t) - \alpha(\tau)}} \int_0^h \sum_{n=-\infty}^{\infty} \left(\exp \left(-\frac{(\beta(x) - \beta(\xi) + 2nH)^2}{4(\alpha(t) - \alpha(\tau))} \right) + \right. \\ & \left. + \exp \left(-\frac{(\beta(x) + (2n+1)H)^2}{4(\alpha(t) - \alpha(\tau))} \right) \right) d\xi \end{aligned}$$

$$+ \exp\left(-\frac{(\beta(x) + \beta(\xi) + 2nH)^2}{4(\alpha(t) - \alpha(\tau))}\right) f_\xi(\xi, \tau) d\xi.$$

З отриманих формул маємо

$$\begin{aligned} u_{0x}(x, t) = & \frac{1}{2\sqrt{\pi\alpha(t)b(x)}} \int_0^h \varphi'(\xi) \sum_{n=-\infty}^{\infty} \left(\exp\left(-\frac{(\beta(x) - \beta(\xi) + 2nH)^2}{4\alpha(t)}\right) + \right. \\ & \left. + \exp\left(-\frac{(\beta(x) + \beta(\xi) + 2nH)^2}{4\alpha(t)}\right) \right) d\xi - \frac{1}{\sqrt{\pi b(x)}} \int_0^t \frac{\mu'_1(\tau) - f(0, \tau)}{\sqrt{\alpha(t) - \alpha(\tau)}} \times \\ & \times \sum_{n=-\infty}^{\infty} \exp\left(-\frac{(\beta(x) + 2nH)^2}{4(\alpha(t) - \alpha(\tau))}\right) d\tau + \frac{1}{\sqrt{\pi b(x)}} \int_0^t \frac{\mu'_2(\tau) - f(h, \tau)}{\sqrt{\alpha(t) - \alpha(\tau)}} \times \\ & \times \sum_{n=-\infty}^{\infty} \exp\left(-\frac{(\beta(x) + (2n-1)H)^2}{4(\alpha(t) - \alpha(\tau))}\right) d\tau + \frac{1}{2\sqrt{\pi b(x)}} \int_0^t \frac{d\tau}{\sqrt{\alpha(t) - \alpha(\tau)}} \times \\ & \times \int_0^h f_\xi(\xi, \tau) \sum_{n=-\infty}^{\infty} \left(\exp\left(-\frac{(\beta(x) - \beta(\xi) + 2nH)^2}{4(\alpha(t) - \alpha(\tau))}\right) + \right. \\ & \left. + \exp\left(-\frac{(\beta(x) + \beta(\xi) + 2nH)^2}{4(\alpha(t) - \alpha(\tau))}\right) \right) d\xi. \end{aligned} \quad (14)$$

Підставляючи (14) і (12) в умову перевизначення (4), приходимо до такого рівняння стосовно $a(t)$:

$$\begin{aligned} a(t) = & \mu_3(t) \sqrt{\pi b(0)} \left(\frac{1}{\sqrt{\alpha(t)}} \int_0^h \varphi'(\xi) \sum_{n=-\infty}^{\infty} \exp\left(-\frac{(\beta(\xi) + 2nH)^2}{4\alpha(t)}\right) d\xi - \right. \\ & - \int_0^t \frac{\mu'_1(\tau) - f(0, \tau)}{\sqrt{\alpha(t) - \alpha(\tau)}} \sum_{n=-\infty}^{\infty} \exp\left(-\frac{n^2 H^2}{\alpha(t) - \alpha(\tau)}\right) d\tau + \\ & + \int_0^t \frac{\mu'_2(\tau) - f(h, \tau)}{\sqrt{\alpha(t) - \alpha(\tau)}} \sum_{n=-\infty}^{\infty} \exp\left(-\frac{(2n-1)^2 H^2}{4(\alpha(t) - \alpha(\tau))}\right) d\tau + \\ & + \int_0^t \frac{d\tau}{\sqrt{\alpha(t) - \alpha(\tau)}} \int_0^h f_\xi(\xi, \tau) \sum_{n=-\infty}^{\infty} \exp\left(-\frac{(\beta(\xi) + 2nH)^2}{4(\alpha(t) - \alpha(\tau))}\right) d\xi - \\ & \left. - \frac{\sqrt{\pi b(0)}}{2} \int_0^t a(\tau) d\tau \int_0^h G_x(0, t, \xi, \tau) b'(\xi) u_{0\xi}(\xi, \tau) d\xi \right)^{-1}, \quad t \in [0, T]. \end{aligned}$$

(15)

Оцінимо розв'язки рівняння (15). Використовуючи співвідношення

$$\frac{1}{\sqrt{\pi\alpha(t)}} \int_0^h \sum_{n=-\infty}^{\infty} \exp\left(-\frac{(\beta(\xi) + 2nH)^2}{4\alpha(t)}\right) \frac{d\xi}{\sqrt{b(\xi)}} = 1, \quad (16)$$

і те, що для функції Гріна $G_x(0, t, \xi, \tau) \geq 0$, маємо

$$a(t) \leq A_1 < \infty, \quad t \in [0, T], \quad (17)$$

де

$$A_1 = \frac{\sqrt{b(0)} \max_{[0,T]} \mu_3(t)}{\sqrt{b(h)} \min_{[0,h]} \varphi'(x)}.$$

Для отримання оцінки $a(t)$ знизу, установимо оцінки зверху кожного доданка, що входить до знаменника правої частини (15). Перший доданок оцінюється за допомогою рівності (16). Для оцінки наступних двох доданків попередньо встановлюємо, що

$$\sum_{n=1}^{\infty} e^{-n^2 z^2} \leq \sum_{n=1}^{\infty} \int_{n-1}^n e^{-t^2 z^2} dt = \int_0^{\infty} e^{-t^2 z^2} dt = \frac{\sqrt{\pi}}{2z}, \quad z > 0. \quad (18)$$

Маючи (18), отримуємо

$$\begin{aligned} & - \int_0^t \frac{\mu'_1(\tau) - f(0, \tau)}{\sqrt{\alpha(t) - \alpha(\tau)}} \sum_{n=-\infty}^{\infty} \exp\left(-\frac{n^2 H^2}{\alpha(t) - \alpha(\tau)}\right) d\tau \leq \\ & \leq \max_{[0,T]}(f(0, t) - \mu'_1(t)) \left(\frac{\sqrt{\pi}}{H} + \int_0^t \frac{d\tau}{\sqrt{\alpha(t) - \alpha(\tau)}} \right) \leq C_1 + \frac{C_2}{\sqrt{\min_{[0,T]} a(t)}}, \\ & \int_0^t \frac{\mu'_2(\tau) - f(h, \tau)}{\sqrt{\alpha(t) - \alpha(\tau)}} \sum_{n=-\infty}^{\infty} \exp\left(-\frac{(2n-1)^2 H^2}{4(\alpha(t) - \alpha(\tau))}\right) d\tau \leq C_3 \end{aligned} \quad (19)$$

зі сталими $C_i > 0, i = 1, 2, 3$, що не залежать від $a(t)$.

Співвідношення (16) використовується і для оцінки такого виразу:

$$\int_0^t \frac{d\tau}{\sqrt{\alpha(t) - \alpha(\tau)}} \int_0^h f_\xi(\xi, \tau) \sum_{n=-\infty}^{\infty} \exp\left(-\frac{(\beta(\xi) + 2nH)^2}{4(\alpha(t) - \alpha(\tau))}\right) d\xi \leq C_4 \quad (20)$$

Аналогічно оцінюючи вирази, що входять до формули (14), отримуємо

$$u_{0x}(x, t) \leq C_5 + C_6 \int_0^t \frac{d\tau}{\sqrt{\alpha(t) - \alpha(\tau)}}. \quad (21)$$

Перш ніж установити оцінку похідної функції Гріна $G_x(x, t, \xi, \tau)$, зауважимо, що заміною $\theta = \alpha(t)$ рівняння (9) зводиться до вигляду

$$\hat{v}_\theta = b(x)\hat{v}_{xx} - \frac{1}{2}b'(x)\hat{u}_{0x}, \quad x \in [0, h], \quad \theta \in [0, A_1 T], \quad (22)$$

де значком $\hat{\cdot}$ позначені функції, утворені після вказаної заміни. Згідно з [3], для похідної функції Гріна справджується оцінка

$$|\hat{G}_x(x, \theta, \xi, \sigma)| \leq \frac{C_7}{\theta - \sigma} \exp\left(-\frac{C_8(x - \xi)^2}{\theta - \sigma}\right).$$

Повертаючись до старих змінних, маємо

$$|G_x(x, t, \xi, \tau)| \leq \frac{C_7}{\alpha(t) - \alpha(\tau)} \exp\left(-\frac{C_8(x - \xi)^2}{\alpha(t) - \alpha(\tau)}\right), \quad (23)$$

де сталі $C_7, C_8 > 0$ не залежать від $a(t)$. Використовуючи (21), (23), отримуємо

$$\begin{aligned} -\frac{1}{2} \int_0^t a(\tau) d\tau \int_0^h G_x(0, t, \xi, \tau) b'(\xi) u_{0\xi}(\xi, \tau) d\xi &\leq C_9 \int_0^t \frac{a(\tau)}{\alpha(t) - \alpha(\tau)} \times \\ &\times \left(C_5 + C_6 \int_0^\tau \frac{d\sigma}{\sqrt{\alpha(\tau) - \alpha(\sigma)}} \right) d\tau \int_0^h \exp\left(-\frac{C_8 \xi^2}{\alpha(t) - \alpha(\tau)}\right) d\xi. \end{aligned} \quad (24)$$

Проводячи заміну змінної $\zeta = \frac{\sqrt{C_8} \xi}{\sqrt{\alpha(t) - \alpha(\tau)}}$, враховуючи рівність

$$\int_\sigma^t \frac{a(\tau) d\tau}{\sqrt{(\alpha(t) - \alpha(\tau))(\alpha(\tau) - \alpha(\sigma))}} = \pi$$

та оцінку $a(t)$ зверху (17), з (24) знаходимо

$$-\frac{1}{2} \int_0^t a(\tau) d\tau \int_0^h G_x(0, t, \xi, \tau) b'(\xi) u_{0\xi}(\xi, \tau) d\xi \leq C_{10}. \quad (25)$$

Тоді з (19)–(21), (25) отримаємо

$$\min_{[0,T]} a(t) \geq \frac{C_{11}}{C_{12} + C_{13}(\min_{[0,T]} a(t))^{-1/2}}$$

зі сталими $C_{11}, C_{12}, C_{13} > 0$, що залежать тільки від вихідних даних задачі. Звідси приходимо до оцінки $a(t)$ знизу

$$a(t) \geq A_0 > 0, \quad t \in [0, T], \quad (26)$$

де стала A_0 не залежить від $a(t)$.

При наявності оцінок (17), (26) до рівняння (15) можна застосувати теорему Шаудера про нерухому точку пілком неперервного оператора за схемою, що викладена в [5,6]. Звідси отримуємо існування розв'язку $a(t) \in C[0, T]$ рівняння (15). Підставляючи його в (6), (12) і (5), знаходимо $u(x, t)$. Отже, має місце теорема.

Теорема 1. *Припустимо, що виконуються умови **(A₁) – (A₃)**. Тоді розв'язок задачі (1)–(4) існує.*

Установимо єдиність розв'язку задачі (1)–(4). Припускаючи, що $(a_i(t), u_i(x, t)), i = 1, 2$ – два різних розв'язки даної задачі, знаходимо, що їх різниця $d(t) = a_1(t) - a_2(t), w(x, t) = u_1(x, t) - u_2(x, t)$ є розв'язком такої задачі:

$$w_t = a_1(t)b(x)w_{xx} + d(t)b(x)u_{2xx}, \quad (x, t) \in Q_T, \quad (27)$$

$$w(x, 0) = 0, \quad x \in [0, h], \quad w(0, t) = w(h, t) = 0, \quad t \in [0, T], \quad (28)$$

$$a_1(t)w_x(0, t) = -d(t)u_{2x}(0, t), \quad t \in [0, T]. \quad (29)$$

Знаходячи за допомогою функції Гріна $G(x, t, \xi, \tau)$ розв'язок задачі (27)–(28) і підставляючи його в умову (29), отримаємо

$$a_1(t) \int_0^t d(\tau) d\tau \int_0^h G_x(0, t, \xi, \tau) b(\xi) u_{2\xi\xi}(\xi, \tau) d\xi = -d(t) u_{2x}(0, t). \quad (30)$$

Припустимо, що справджаються умови **(A₁), (A₃)** і умова

$$\mu_3(t) > 0, \quad t \in [0, T]. \quad (31)$$

Тоді $u_{2x}(0, t) > 0$ і рівняння (30) є однорідним інтегральним рівнянням Вольтерра другого роду з ядром, що має інтегровну особливість. Звідси $d(t) \equiv 0$ і, отже, $w(x, t) \equiv 0$ як розв'язок однорідної задачі вигляду (27), (28).

Теорема 2. *Нехай виконуються умови **(A₁), (A₃), (31)**. Тоді розв'язок задачі (1)–(4) єдиний.*

1. Jones B.F. *Various methods for finding unknown coefficients in parabolic equation* // Comm. on Pure and Applied Math. – 1963. – Vol. 16. – P. 33–44.

2. Lorenzi A. *Determination of a time-dependent coefficient in a quasi-linear parabolic equation* // Ric. Mat. – 1983. – Vol. 32, N 2. – P. 263–284.
3. Ладыженская О.А., Солонников В.А., Уральцева Н.Н. Линейные и квазилинейные уравнения параболического типа. – М., Наука, 1967. – 736 с.
4. Фридман А. Уравнения с частными производными параболического типа. – М., Мир, 1968. – 428 с.
5. Иванчов Н.И. *Об обратной задаче одновременного определения коэффициентов теплопроводности и теплоемкости* // Сиб. мат. журнал. – 1994. – Т. 35, N 3. – С. 612–621.
6. Іванчов М.І. Обернені задачі тепlopровідності з нелокальними умовами. – Препринт; Київ, 1995. – 84 с.

Стаття надійшла до редколегії 10.09.96